NAUJIENOS

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXIV — Price 20 c — Chicago, Ill., — Šeštadienis, Monday, July 24, 1978 — 168

ISPANIJOJE NUSOVĖ CENEROLA S- RAMOS

ATSISTATYDINO BOLIVIJOS PREZIDENTAS GEN. HUGO BANZEK

Krašto vyriausybę perėmė aviacijos generolas Juan Pereda, išvaikęs rinkimų komisiją

LA PAZ, Bolivija. — Penktadienio vakarą Bolivijos prezidentas Hugo Banzer, valdęs kraštą septynerius metus, sukvietė trijų kariuomenės šakų vadus ir juos prisaikdino valdyti kraštą, kol bus išrinktas naujas prezidentas.

Rinkiminė kova Bolivijoje ėjo tvarkingai, bet kai prasidėjo balsų skaičiavimas, tai prasidėjo nesusipratimai. Pradžioje daugiausia balsų gavo aviacijos viršininkas gen. Pereda, bet vėliau rinkiminė komisija paskelbė faktus apie netiklų balsų skaičiavimą ir didelę klastą. Tada teko atstatyti visą rinkimų komisiją, bet reikėjo panaikinti ir visus rinkimus.

Prezidentas Banzer, nenorėdamas imti atsakomybės už pasekmes atsistatydinimo ir krašto valdžią perdavė karo vadams. Į sostinę atskrido aviacijos vadas gen. Pereda. Jis pasitarė su buvusiu prezidentu ir jo paskirtas į karo vadų grupę. Sostinėje atsirado didokas gen. Pereda šalininkų skaičius. Jis perėmė krašto vyriausybę. Kaip jis rengiasi valdyti kraštą, kada jis suorganizuos kitus rinkimus, tuo tarpu dar neaišku.

Bolivijos karo vadai prižadėjo ištikimybę nauja paskirtam prezidentui gen. Peredai. Visame krašte nuotaika labai nerami. Gyventojai yra įsitikinę, kad prezidento rinkimai buvo klastingi.

Padidėjo produktingumas ir infliacija

Vašingtonas, — Valstybinis prekybos departamentas praneša, kad antrame šių metų ketvirtyje JA Valstybių ūkio našumas padidėjo 7,4%. Tačiau, nesidžiaugiant, lygiagrečiai labai žymiai pašoko infliacija — net 10%. Tokia stipri infliacija buvo tik 1975 metais — 10, 7%.

Dauguma Amerikos ekonomistų mano. kad Amerikos ūkio našumas pradės kristi antrame šių metų pusmetyje ir metams baigiantis, jis tesieks 4%. O yra ir tokių ekonomistų, kurie, nežiūrint padidėjusio ūkio našumo ir kiek sumažėjusios bedarbystės, vistiek pranašauja recesiją. Pasak jų, recesija gali pasireikšti dar šiais metais arba 1979, jei infliacija nebus sustabdyta ir sutvarkyta.

Nemokančiai lošia kortomis

Maskva. — Šiomis dienomis Maskvos "Pravda" pašiepiančiai atsiliepė apie prez. Carterį. Ji rašo, kad Amerikos prezidentas disidentų klausimą be reikalo kelia. Jis, esa, disidentų žaidimą lošia nevykusiai, kaip nemokantis kortų žaidėjas.

ORAS

Liepos 24: Kristina, Ursinas, Jurga, Balanda, Seigis, Vaižebutas.

Saulė teka 5:35, leidžias 8:19. Šiltas, tvankus, lis.

Mažesnis dolerių kiekis apyvartoje

Vašingtonas. — kovojant su infliacija, kylančiomis kainomis, didėjančiais uždarbiais ir t.t. Amerikos rezervų tarybos įsakymu, pinigų atsargos bankuose padidintos iki 8%. Kitaip sakant, aštuoniais procentais su mažėjo dolerio kiekis apyvartoje.

Tie 8%, tai tik lašas pinigų jūroje, kai šimtais bilijonų dolerių laksto pasaulio visuose kampuose ir kampeliuose. Didinant pinigų atsargą bankuose, pabrangsta kreditas perkant nuosavybę ar statant naują įmonę bei praplečiant senąją. Tai priemonė, kuri, kaip ta lazda, turi du galu.

Sumuštas ir apiplėštas kongresmanas

Vašingtonas. — Respublikonų partijos atstovas kongrese R. H. Michel, atstovaująs Ilinojaus Porios apylinkę, buvo teroristų stipriai sumuštas ir apiplėštas vos kelių atstume nuo kapitoliaus, kai jis vaikščiojo gatvikėje užpakalyje savo namo. Kongresmanui buvo sulaužytas šonkaulis, sužalotas veidas, liežuvis ir rankos.

Kongresmano 25 metų amžiaus duktė Laura negalinti tėvo beatpažinti. Taip stipriai jo veidas yra sužalotas.

Prisipažino kaltu

Čikaga, — turintieji ryšio su Čikagos pogrindyje veikiančiais gangsteriais, vienas Viskanseno gangsteris teisme prisipažino, jog jis gangsterių pagalba norėjęs perimti dvejų Seven-Up vaisvandenis gaminančių įmonių kontrolę, prašant vienam Jolieto prekybininkui.

Viskanseno gangsteris J. English teisiamas Madison teismo. Jis gali gauti 20 metų pasėdėti kalėjime.

TRUMPAI IŠ VISUR

★

— Čekoslovakijos komunistai labai nepatenkinti prezidento Carterio vizitu Berlyne, dar labiau jiems nepatinka Carterio pasakyti žodžiai berlyniečiams.

— Suezo kanalo reikalus tvarkanti bendrovė Egipte yra vienintelė, kuri neša pelną. Visos kitos bendrovės vos išsiverčia.

— Rytų Vokietijoje karo pabaigoje dar tebegyveno 60,000 sorbų, venedų giminaičių, jų leidžiams savaitinis laikraštėlis vadinasi Nova Doba.

— Be Lukanenkos teismo, prasidėjo Aleksandro Podrabaneko teismas. Sovietų valdžia skaito Padrabaneką veikliu disidentu.

Kristina Austin, Naujienų administratorė, piknike įteikia gražiausią lėlę laimėtojai Jadvygai Lukoševičiūtei. Tarp jų stovi lietuvaitės June Russell ir Jill Lukas, kurios pardavė laimingą tiketėlį Lukoševičiūtei.

Fotografavo Al Vaitis

RŪKŠTUS PIENAS SUGADINO RUSŲ ŠACHMATININKŲ ŽAIDYNES

Filipinų salose sukirsti du žaidimai pasibaigė lygiomis

BAQUIO, Filipinų salos. — Puikiamt Baquio miesto viešbutyje, esančiame pačiame jūros pakraštyje, žaidynės šachmatininkų Pasaulio čempionatui įsigyti pasibaigė lygiomis. Daugelis manė, kad jaunas sovietų šachmatininkas lengvai galės sukirsti Korčnojų, bet paaiškėjo, kad taip nėra.

Nuo praeito antradienio jau sukirsti du žaidimai ir abu pasibaigė lygiomis. Korčnojus yra įsitikinęs, kad antrąjį žaidimą jis būtų laimėjęs, bet Karpovas pasiskubino paprašyti, kad žaidimą baigtų lygiomis. Korčnojus savo pasipiktinimą viešai preiškė. Jis pasakė, kad "rūgštus pienas" sugadino čiampionato žaidynes Filipinuose.

RUSAI PASIŪLĖ KARPOVUI RŪKŠTAUS PIENO

Paprastai patarnautojams už draustą bet ką siūlyti žaidėjams žaidimo metu, kada televizijos kameros į juos yra nukreiptos ir viso pasaulio šachmatininkai su kišę nosis į televiziją. Bet šį kartą vienas rusas pasiūlė Karpovui tik ką atnešto rūkštaus pieno. Karpovas buvo ir yra rūkšaus pieno mėgėjas. Vos Karpovas užgirdo žodį "rūkštaus pienas", jis tuojau paprašė Korčnojų baigti partiją lygiomis. Šiam nepatiko pasiūlymas, bet galų gale jis sutiko ir penktadienio vakarą baigė antrą žaidimą lygiomis.

Sovietų geriausias šachmatininkas Karpovas yra sovietų pilietis, o Korčnojus yra pabėgęs iš Sovietų Sąjungos. Jį keliais atvejais kvietė grįžti, bet jis nuvyko į Šveicariją ir paprašė leisti jam pagyventi Šveicarijoje, kol teismas jam pripažins šveicarų pilietybę Šachmatininkai nori laimėti 550.000 dolerių. Sovietų sptcialistai seka žaidimų eigą elektroninėmis priemonėmis. Kai jie pamatė, kad Karpovas negalės laimėti, tai jam pasiūlė rūkštaus pieno. Korčnojus tvirtina, jog tai būti iš anksto padarytas susitarimas.

— Dabartinis Berlyno meras yra Dietrich Stobbe. Jis moka taikiai sugyventi su valdžių atstovais.

— Graikai nepattnkinti vienos apskrities grąžinimu. Jie nori, kad turkai atiduotų graikams platesnius Kipro salos plotus. Graikai turi maitinti 35.00 pabėgusių ūkininkų.

— Ispanijos policija aiškiai nustatė, kad Vaskonijos teroristai nužudė gen. Ramos, buvusį aiškų Vaskonijos nepriklausomybės priešą.

— Parlamentas priaria dabartinei Duarzeo vyriausybei, bandančiai surasti genrolo žudikus ir atidavimu jų teismui. Kariuomenė nutarė klausyti karaliaus įsakymų.

— Bolivijos gyventojai bujo, kad gen. Pertda nepratęstų diktatūros dar keliems metams.

— Bolivijos aviacijos vadas gen. Pereda kontroliuoja visas karo jėgas. Jis jau atleido kelis neištikimus generolus ir pulkininkus.

— Washington, D. C. — Prezidentas Carteris, patyręs apie Andrew Youngo padarytą biaurią klaidą, lyginančią Rusijos ir Amerikos politinius kalinius.

— Izratlio premjerui labai nemalonu aiškintis parlamentui apie savo ligas ir nepaprastai didelį vaistų nandojimą.

— Ipraelio darbo partijos vadas Perez pasiskundė parlamentui, kad premjeras Begin nenorėjo leisti jam išvykti į Austriją pasikalbėti su prezidentu Sadatu.

— Begin dar kartą nori iškviesti Sakatą atvykti į Jtruzalę ir pasikalbėti taikos reikalais, bet Sadatas atsisako ten vykti.

— New Yorko laiškanešiai ne patenkinti, bet niekur nėr streiko žymių.

Boikotuos oro piratų draugus

BONA, Vokietija. — Septynios laisvojo pasaulio valstybių galvos, aptariusios oro piratų klausimą, nutarė boikotuoti tas valstybes, kurios duodada prieglaudą oro piratams ir neleidžia jų teisti. Be ūkio reikalų, Bonoje nutarta imtis griežtų priemonių prieš lėktuvų grobikus ir žmogžudžius padangėse. Vokiečiai jau yra priėmę griežta įstatymą ir turi sudarę gabių komandą piratams nuginklauoti. Somalijos aerodrome vokiečiai nuginklavę labai jau griežtų piratų sargybas ir suėmė sužeistus piratus. Jų tarpe buvo vieno vokietaitė. Bonoje aptarti reikalai pavadinti "Bonos aktais".

Opozicinės Izraelio partijos smerkia Beginą

JERUZALE. — Izraelio opozicinės darbo partijos lyderiai labai stipriai pradėjo kritikuoti ministerį pirmininką Beginą. Kritika vyksta tuo tarpu žodinė. Ministeriui pirmininkui prikišama, jog jis neleidęs darbo partijos lyderiui Simonui Peresui susitikti su arabų politinių partijų vadovybe. Darbo partija sako, kad toks ministerio pirmininko Begino elgesys išdava ligos, greičiausiai gaunamos nuo perdidelio vaistų vartojimo.

Kritika įsiutino ministerį pirmininką, ypač ministeris pirmininkas smarkiai jaudinasi sužinojęs darbo lyderių vedamą pasitarimą su arabais ir kad Peres planuojąs turėti daugiau tokių susitikimų su arabų lyderiais.

Darbo partija ruošiasi įnešti Izraelio parlamente nepasitikėjimą ministeriui pirmininkui Beginui ir jo sudarytam kabinetui. Bet Beginas piktai ir nesijaudindamas pasakęs: "Tai būtų labai įdomus susirinkimas".

Buvusi Izraelio ministerė pirmininkė Golda Meir, kritikuodama Begino politiką ir jo elgesį, pasakiusi, kad paskutinėmis savaitėmis Beginas, kuris yra gydomas nuo širdies ligų, atrodo, nesuvaldo jausmus ir galvoseną. "Liga negali pateisinti viską, ypač, kai kaimynai ateina į namus ir juos visiškai suardo. Juk tuomet negi galima ramiai stovėti ir stebėti".

Buvęs Izraelio finansų ministeris Rabinavičius darbo partijos mitinge irgi išreiškė nuomonę, kad Beginas nėra normalus. Vėliau ministerių kabineto ar parlamento posėdyje Beginas neišsilaikė ir piktai sudraskė pranešimo raštą kuriame buvo nagrinėjama darbo partijos lyderio Peres ir Egipto prez. Sadato susitikimo pokalbiai ir jų išdavos. Gi liepos 20 d. izraelitų religinės partijos mitinge ministeris pirmininkas Beginas pasakė, stengdamis sumuoti visus puolimus: "Kasnors bando mus viršyti"...

— Ispanijos karo ministeris pareiškė, kad kariuomenė yra ištikima karaliui ir dabartinei valdžiai.

PROVOKUOJA KARIŲ INTERVENCIJĄ, PREMJERAS PRANEŠĖ PARLAMENTUI

Policijai nepavyko pasikėsintojų suimti, bet į jos rankas pateko du teroristų automobiliai

MADRIDAS, Ispanija. — Du jauni teroristai nušovė į įstaigą važiavusį artilerijos generolą Juan Sanchez Ramos ir jo pavaduotoją pulk. Juan Perez Rodriguez, — premjeras pranešė susirinkusiam Ispanijos parlamentui. Premjeras pridėjo, jog tai yra provokacija, kuri gali privesti prie karių intervencijos į demokratinį Ispanijos procesą.

Gen. Sanchez Ramos buvo artilerijos karininkas. Jis buvo karo medžiagos administratorius. Kartu su juo dirbo pulk. Perez Rodriguer, kuris buvo dešinioji administratoriaus ranka. Jiedu kartu oficialiu automobiliu važiavo į krašto apsaugos ministeriją. Pasikėsinimą matė ir policijai pie viską šitaip pranešė žinojau, kad netrukus į mašiną įlips gen. Ramos ir pulk. Rodriguez ir kad man reikės abu karius nuvežti į krašto apsaugos ministeriją. Aš išvyniojau oficialią vėliavą ir įsmeigiau automobilio priešakyje, kad kiekvienas žinotų, jog tai yra oficiali valdžios atstovų kelionė.

— Nespėjau įkišti vėliavėles, kai prie automobilio prisirito taksi, iš kurio iššoko du jauni žmonės — vienas vyras ir viena moteris. Moteriškė dėvėjo žalią sunknelę, o vyras buvo apsirengęs paprasta eilute. Abu atrodė ne vyresni 20 metų. Vienas pribėgo prie vienos automobilio pusės, o antrsis prieantros. Vienas paleido kelis šūvius į generolą, o antrasis — į pulkininką. Iš viso jie paleido 11 šūvių. Abu kariai buvo užmušti vietoj. Moteriškė dar pasižiūrėjo į mane, bet nešovė. Abu įlipo į taksi ir nuvažiavo...

Policija tvirtina, kad už kelių blokų ji radusi teroristų naudotą taksi. Ten jie čiupo privatų automobilį, susėdo ir išvažiavo į miesto šiaurę. Paimtas automobilis paliktas šiauriniame miesto pakraštyje, o kur dingo pasikėsintojai, tuo tarpu nežinia. Premjetras Adoifo Suares informavo parlamenę apie pasikėsinimą ir dviejų karo vadų nužudymą, bet jis pabrėžė, kad yra provokacinis pasikėsinimas, kuriuo norėta sugrąžinti panaikintą diktatūrą. Parlamento sesija buvo labai įtempta, nes opozicijos atstovai kritikavo vyriausybę dėl griežtų reformų ir nuolaidų ekstremistams.

Praėjus porai valandų po pasikėsinimo, žinių agentūros gavo vieną pranešimą, kad tai buvs Mao Cetungo šalininkų pasikėsinimas prieš aiškius krašto apsaugos ministerijoje tarnaujančius fašistus. Kitas pranešimas sakė, jog tai buvusi Ginkluota Proletarų grupė, veikianti kartu su kitais Europos teroristais, diriguojamais iš Irako. Mieste paskleista proklamacija, kuri reikalauja krašte įvesti socialistinę santvarką, bet nepasako, kokios rūšies. Susidaro įspūdis, kad šie moterų pranešimai telefono stočiai padaryti pėdų maišymo sumetimais. Pasikėsinimą galėjo suorganizuoti fašistai, kad paragintų karius imtis priemonių griežtai diktatūrai įvesti.

Buvo pasklidęs gandas, kad pasikėsinimą organizavo Vaskonijos nacionalistai norintieji atsiskirti nuo Ispanijos, bet jokių įrodymų toikiam tvirtinimui policija neturi. Dešiniųjų atstovas parlamente pasakė kad paskutiniais metais duotos pilietinės teisės nebus iš gyventojų atimtos, gen. Franko režimas nebus grąžintas. Bus įvesta tvarka, kurioje nebus pasikėsinimų ir neramumų.

OPEC rengiasi pakeisti dolerį

Žemės alyvą išvežančių šalių organizacija OPEC nori dolerį pakeisti kitomis pastoviomis ir tvirtomis valiutomis. Jei tas OPEC planas būtų priimtas, tai už perkamą žemės alyvą jau nebegalima būtų atsilyginti doleriais, bet tik auksu, platina ir kitų šalių tvirtais pinigais, arba, greičiausiai Europos nauju pinigu, kaip tik jis pradės kursuoti apyvartoje.

Tosk OPEC organizacijos planas turi tikslo apsaugoti parduodančių žemės alyvą šalių ekonominius interesus, kai doleris nuolat krinta ir kai jo įpirkimo galia nuolat mažėja.

Pasaulio ekonominės konjunktūros stebėtojai mano, jog toks OPECo planas gal privers prez. Carterį rimtai susirūpinti dolerio verte bei jo likimu. Pasaulio ekonomistai mano, kad pasitikėjimas doleriu negali būti atstatytas kol Amerika nesubalansuos valstybės biudžeto ir kol Amerikos prekybos balansas su užsieniu bus suvedamas tik su nuostoliais.

Opec buvo norėjęs už žemės alyvą priimti tik auksą, bet ne popierinius pinigus, bet paaiškėjus, kad visame pasaulyje nėra tiek aukso, nuo tos minties atsisakyta.

Visiems klausimams apsvarstyti, OPECas įsteigė specialų komitetą

Suėmė Vokietijoj teroristę

Jau senokai Vakarų Vokietijos teisingumo organai pradėjo ieškoti pridariusią kriminalinių nusikaltimų teroristę Kristiną Beršteraitę. Ji Vakarų Vokietijoje dalyvavo žudynėse ir yra susprogdinusi keletą teroristinių bombų. Policija jos ieškoti pradėjo 1973 metais.

Kristina K. Beršteraitė buvo JA Valstybių policijos suimta šių metų liepos pirmoje pusėje, kai ji padirbtais dokumentais panoro pereiti per sieną į JA Valstybes iš Kanados.

Jos trys draugai, kurių pasai, atrodo, yra teisingi, yra suimti taipgi federalinių Ameriko organų. Įtariama, kad jie gali būti taipgi paieškomi teroristai.

VIKTORAS KAROSAS

DR. M. DEVENIO ATMINČIAI

(Vietoje nekrologo)

[illegible] prie atviro My- [illegible] Devenio karsto ilgai žvel- [illegible] mirties ir skaus- [illegible] veidą. Venoje [illegible] praslinko [illegible] matytų ir išgyventų [illegible] gyvenimo epizodų. Ne [illegible] jos keliu, iš- [illegible] po [illegible] klausimai. [illegible] gyvenimo [illegible] nuveikti dar- [illegible] sukniubo Ant [illegible] tepalikę blankius [illegible] pageltusiuose lietuvių tautos istorijos lapuose?

Kuriai epochai priklauso daktaro idealai, jo siekiai ir užmojai? Ar tai, kuri sukniubo Antrojo Pasaulinio karo audroje, [illegible] palikusi atgyventos epochos skeveldras, skausmus, ašaras ir [illegible] viltį sugrąžinti gyvenimą į prabėgusius amžius? Ar daktaras savo sielos gelmėse [illegible] gimstančią naują epochą, į kurią atsargiu žodžiu ir paslaptingu žingsniu skynė kelią ateinančioms kartoms?

Klausantis gausių atsisveikinimo kalbų, kuriose netrūko jautraus nuoširdumo ir išreikšto liūdesio, tačiau apibūdinant daktaro pasišventimą savo tautai, tikėjimui ir demokratijos idealams, pasigresta minčių konkretumo, nes žodžiuose skambėjo praeities atgarsiai.

Dabar, aprimus pirmiesiems skausmams, kas galėtų ir turėtų atskleisti pilnumoje dr. M. Devenio nueitą gyvenimo kelią, pažvelgti į jo sielos gelmes ir kritišku žodžiu įvertinti jo dvasinį palikimą.

Tas sunkus uždavinys krenta ant mano pečių ir atsakomybės, nes daktaro tėviškės Klausučių žemės suėjo su mano tėvų protėvių žemėmis Biržų miesto laukuose ir abu esame Lietuvos reformacijos ir kunigaikščių Radvilų dvasiniais ir idėjinais palikuoniais.

Biržų pilis, suvaidinusi didingą rolę Lietuvos istorijoje, tris kartus sugriauta švedų karuose,buvo moderniškiausia ir tvirčiausia Lietuvos kunigaikštijoje, bet jai tautinio atgimimo romantikai nepašventė nė vieno eilėraščio, apysakos ar išsamesnio istorinio veikalo.

Nuo amžių lietuvių tauta skendėjo konservatizme. Jai mielos ir brangios buvo tos pilys, šventovės ar padavimai, kurie gynė jos žilą senovę. Jos senovės garbinimo tradicijos susiliejo su religija ir tapo tautinio gyvenimo išraiška. Įrašyti tautos himne žodžiai: "iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia", — virto jos malda ir Lietuvos patriotizmo mastu.

Tuo tarpu Biržų kunigaikštijos valdovai, savo pilies modernia statyba, simbolizavo ateinančių amžių epochą, į kurią sąmoningai kun.Radvilos vairovo lietuvių tautos ateitį. Radvilų pastangų nesėkmė tragiškai paliudijo jų tikrovišką istorijos supratimą, kuris ėmė atbusti su lietuvių tautos prisikėlimu.

Konservatizmas galėjo išlaikyti nesuklastotą lietuvių tautos senovės palikimą, jos religiją, kultūrą ir papročius, bet susidūręs su pažengusiomis tautomis negalėjo atsilaikyti kovos lauke ir prarado Didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją.

Su renesanso, humanizmo ir reformacijos idėjų atėjimu į Lietuvos kunigaikštiją ėmė susidaryti lietuvių tautoje visai skirtinga pažiūra į jos praeitį ir ateitį, kas pagimdė naują lietuviškos kulturos samprotą, išlikusią reformatų tarpe.

Goethės žodžiais tariant: "Tik tas gali būti išlaisvintas, kas amžinai veržiasi pirmyn", — buvo naujoviškai suformuluota patriotizmo esmė.

Tokių idealų ir dvasios dr. Devenis buvo paveiktas nuo pat savo jaunystės dienų, kurie apsprendė visą jo toliemensį gyvenimą. Baigęs Biržuose pradžios mokyklą, pasirengęs per vienerius metus, išlaikė egzaminus į 4-tą Pernavos gimnazijos klasę, kur patenka į artimą sąlytį su estų tauta ir jų atgimimo sąjūdžių.

Estijoje gyveno drauge su būsimu pulk. Jonu Variakoju, atsižymėjusiu nepriklausomybės kovose,Lauretei-Tarma šeimoje, kurioje būrėsi estų tautinio atgimimo sąjūdžio jaunimas. Nepriklausomybės laikotarpyje buvę estų draugaii dažnai viešėdavo Devenių dvare, palaikydami artimus ryšius tarp abiejų tautų. Iš jų tarpo vienas buvo atstovu Londone, kitas Romoje.

Estų tauta, išbuvusi pusantrą šimtmečio švedų globoj, tapo pati kultūringiausia tauta visoje Rusijos imperijoje. Estų tautoje buvo susidaręs savas tretysis luomas, sudaręs tvirtą atramą tautiniam atgimimui ir demokratiniam sąjūdžiui.

Kuomet lietuvių inteligentija, studijuodama Rusijos universitetuose, perimdavo juose vyraujančias ideologijas ir nuotaikas, kurias sulietuvinę perkeldavo į savo tautą, tai dr. Devenis toliau brendęs estų protestantiškos ir demokratinės kultūros aplinkoje, išliko nepaliestas rusų nihilistinės dvasios ir juose tarpstančių mesijanizmo vizijų bei utopinių idealų.

Tik metus dr. Deveniui teko tarnauti rusų kariuomenėje, po kurių, išlaikęs egzaminus į Maskvos u-to medicinos fakultetą, apsisprendė tą pačią vasarą aplankyti savo tėvus, brolį ir seserį anksčiau atvykusius Amerikon. Jam plaukiant laivu prasidėjo I Pas. karas, Apsisprendęs neguldyti galvos už carizmą, palieka Amerikoje ir stoja į garsųjį Yale u-to medicinos skyrių. Čia jis gauna puikų profesinį paruošimą, kurį baigė 1919 m. su maximum cum laude požymiu. Drauge jame galutinai subręsta nuo jaunystės įkvėpti idealai, kurie sukūrė Amerikos demokratijos didingumą ir jos pasaulinę galybę.

(Bups daugiau)

KAUNO SENAMIESTIS

— Kancleris Schmidt labai gerai apsipažinęs su V. Vokietijos ir viso pasaulio ūkio reikalais. Jo turimi duomenys yra tikslūs, patys naujausieji.

— Indijos vandenyno Necalos uoste sovietų architektai stato patį didžiausią įvairios karo medžiagos didžiausią sandėlį. Statybai vadovauja sovietų generolas.

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

APIE NKVD TARDYMO METODUS

Politinių kalinių anketas pavarčius

A. VILAINIS

Gyvi pakaruokliai

dijimą, 2 egzempliorius mano tarnybos lapo, pažymėjimą apie apdovanojimą Nepriklausomybės medaliu, gimimo metriką, mokslo pažymėjimą ir kitus dokumentus, kurių dabar neatmenu. Areštuotą nuvedė į NKVD būstinę, kur užpildė anketą ir trumpai apklausė apie mano kilmę, mokslą, šeimą, kiek kada ir kuriose vietose tarnavau saugumo policijoj. Baigiant dar paklausė, ar aš priklausau prie ginkluotos kontrrevoliucinės organizacijos. Atsakiau, kad nepriklausau. Tardytojas tai užrašė protokolan.Šypsodamasis pasakė, kad aš viską meluoju ir, jei neprisipažinsiąs, būsiąs mušamas ,nes NKVD esanti gerai informuota, kad aš esąs organizacijos aktyvistas, žinąs, kur paslėpti ginklai, spauda ir dokumentai. Užbaigę apklausinėjimą, nuvedė mane pas Telšių NKVD viršininką vyr. leit. Morozovą. Čia paklausė, kur mane patalpinti. I tai Morozovas atsakė: "Etogo merzavca į kalėjimas"**), ištardamas paskutinius žadžius lietuviškai. Iš šia, lydimas penkių ginkluotų čekistų su užmautais ant šautuvų durtuvais, buvau nuvarytas į Telšių kalėjimą. Balandžio 30 d. apie 9 val. atvežė į Kauno s. d. kalėjimą.

Rodos, kad gegužės 5 d. naktį į mūsų 94 kamerą patalpino aviacijos kapitoną Jasiunskį, kuris buvo atgabentas iš NKVD būstinės po tardymo. Atvarytas kapitonas Jasiunskis baisiai atrodė. Jis buvo čekistų smarkiai kankinamas. Jo nugara ir kojų blauzdos nuo mušimo guminė lazda buvo visai juodos. Ant nugaros buvo nuplėšta oda ir bėgo kraujas. Patalpintas kameron apie savaitę laiko gulėjo, negalėdamas normaliai vaikščioti. Iš šios kameros aš buvau šaukiamas tardyti kelis kartus. Gegužės 13 d. mane iššaukė ir patiekė man kaltinimą iš 58 str. 2, 10 ir 11 p. p. Pirmų tardymų metu mane mušė rankomis ter veidą, spardė kojomis, pieštuku rovė plaukus, mušė pieštuku per nosį. Pieštukas buvo didelis,reklaminis su guma ant galo. Vertė risipažinti ir išduoti organizaciją, nurodant asmenis, kur paslėpti ginklai kt. Aš neprisipažindavau, tai nieko ir neprotokoluodavo. Paskutinį kartą man iššaukė tardyti gegužės 26 d. 20 val. (Visi tardymai ir kankinimai įvykdavo NKVD būstinėje, buv. saugumo dap-to rūmuose). Atvykus į NKVD būstinę, pradžioj 21 val. mane pradėjo tardyti visai kitas tardytojas, iš išvaizdos sprendžiant, ne rusas, bet totorius. Jis surakino man rankas geležiniais pančiais ir pradėjo klausti tą patį, ką ir ankstyvesnieji tardytojai. Man neprisipažinus, pradėjo mušti ranka per veidą ir spardyti kojomis. Po kiek laiko į tardymo kambarį įėjo daugiau unifor muotų ir civilių, kurių tarpe buvo keli žydai ir lietuviai. Jie įnešė į kambarį kažkokias stakles — kabyklą. Jose mane pakabino už rankų ištempė kiek išneša mano ūgis, o kojas pirmiau įkišo į tam tikras skyles staklių apačioj. Galvą ištempė taip pat su tam tikrais įtaisytais ragais. Ir pradėjo visą kūną pamažu tempti, klausdami ar pradėsiu aš pasakoti jiems apie organizaciją. Tempiant stakles — kabyklą, jaučiau nepaprastą skausmą kojų, rankų gyslose ir po širdim. Nežiūrint viso to, aš nieko jiems neatsakiau. Taip išbuvau staklėse įtemptas apie 9 valandas, man iš gerklės pradėjo bėgti kraujas, smarkiai skaudėjo visas kūnas, o ypatingai krūtinė. Begantis kraujas pakliuvo man į alsuojančią gerklę, ir aš vos neuždusau, bet vienas iš čekistų spyrė į šoną ir dėl to atsigavau. Būdamas pakabintas staklėse, aš buvau keletą kartų apalpęs, bet čekistai užpildavo šolto vandens ant galvos ir vėl atsigaudavau. Staklėse pakabintas ir ištemptas išbuvau 13,5 valandų. Tardytojas matydamas, kad aš neprisipažįstu ir nieko neišduodu, nežiūrint pavartoto kankinimo, užprotokolavo mano atsakymą į 4 klausimus, prirašydamas savo išvadą, kad nežiūrint mano neprisipažinimo ,aš pagal esamus NKVD duomenis esąs kaltas. Tai buvo jau gegužės 27 apie 11 val. Nukabino mane nuo staklių, atrakino rankas ir liepė pasirašyti protokolą. Aš paprašiau, kad duotų man pačiam perskaityti. Tardytojas davė. Perskaitęs vos galėjau pasirašyti, nes buvau visai nusilpęs ir skaudėjo visas kūnas. Man pasirašius, tardytojas pradėjo sakyti, kad be šio apkaltinimo, man bus pateiktas naujas kaltinimas dėl mano tarnybos saugumo policijoj. Esą, šioj byloj jie turi daug inkriminuojančios medžiagos. Jei aš norįs išvengti kankinimų, tad turįs išduoti visą organizaciją ir nuoširdžiai jam prisipažinti, nes kitą kartą tardant žadėjo dar baisiau kankinti kitokiu būdu. Man atsakius, kad gali mane tuoj sušaudyti, bet aš nieko nežinau, jis supykęs pasakė, kad sušaudymas man būtų vien tik malonumas. Gi jis tempsiąs po vieną gyslą ir, jeigu nedvėsiąs, aišku, kad pribaigsiąs tokį „zakorenelago"*) fašistą. Kalbėjo ir tardė rusiškai. Gegužės 27 d. apie 13 val. nusilpusį ir iškankintą grąžino manę 94-ton kameron.".

*) Užkietėjusį.

**) Šį niekšą...

(Nukelta į 6 psl.)

(Bus daugiau)

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuvis galėtų žiemos ar vasaros pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko parašytą VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMĄ — Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimena ir pažinojo, o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTANO RŪKO lengvas, vaizdus, graži literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išeivių šviesuolių gyvenimu ir jų kieta, ideologinė veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaičio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki $40,000

2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/4 %
All accounts compounded daily — Passbook Savings.

7 1/2 %
1 Years Savings Certificate
(Minimum $5,000).

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/4 % a year

Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 3/4 %

see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President
Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon.Tue.Fri.9-4 Thur.9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

Cold war.

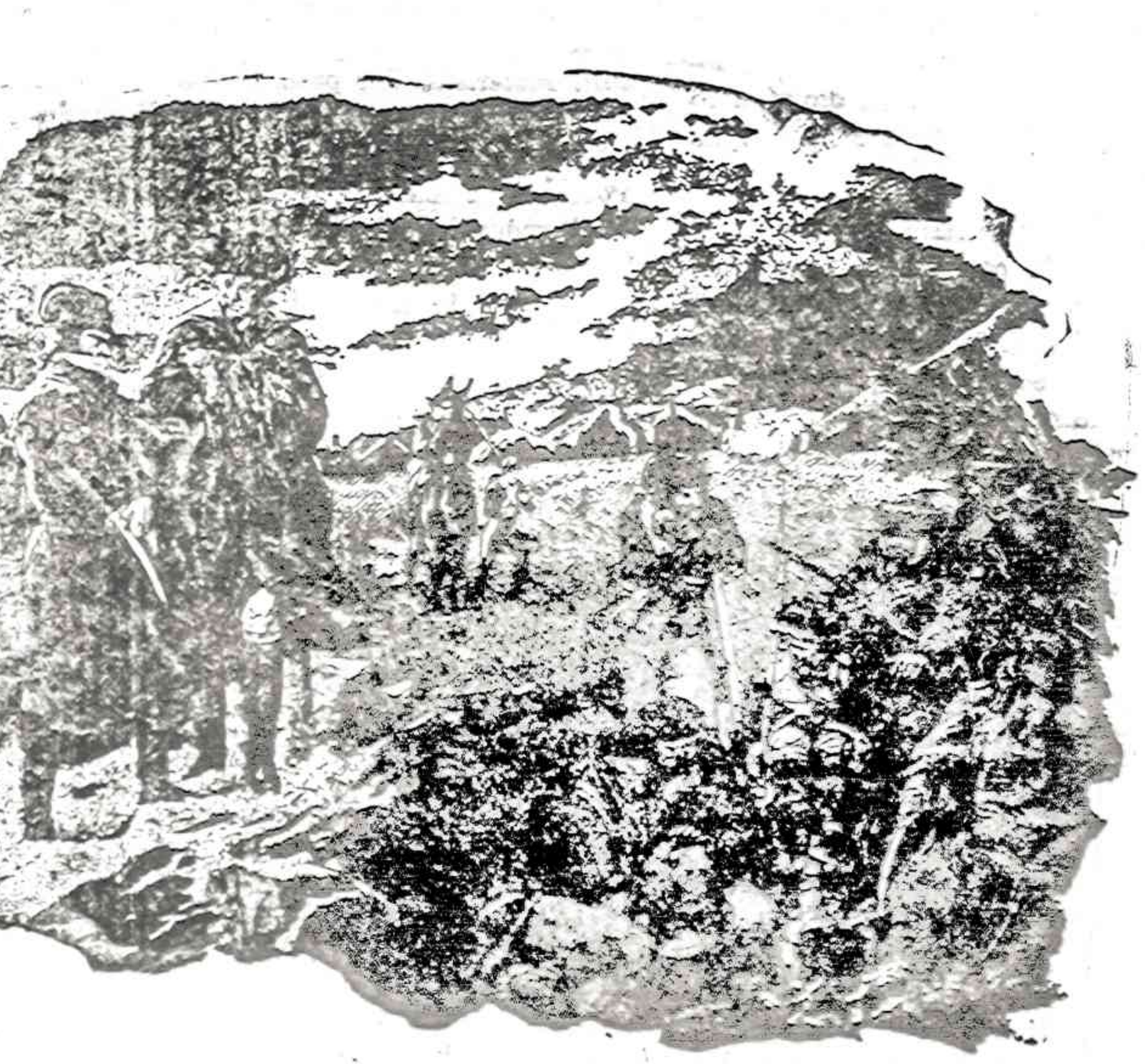

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some $27,000,000 from the pockets of new Americans.

turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds.

They won't leave you out in the cold.

Take stock in America.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMO NUTARIMAI

(Tęsinys)

2. Seimas siūlo PLB Valdybai sudaryti PLB konstitucijos keitimo komisiją reikalingiems papildymams pateikti.

3. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos prašomas, Seimas pritaria, kad PLB Garbės Teismo ir Kontrolės Komisijos kompetencijos būtų išplėstos ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungai.

4. Seimas pritaria Jaunimo Sąjungos pastangoms, kad 1980 m. Maskvoje įvyksiančioje olimpiadoje okupuotos Lietuvos lietuviai sportininkai būtų vadinami lietuviais ir kad jų pavardės būtų tariamos lietuviškai.

5. Seimas nutaria, kad PLB Valdyba, nustatydama atstovų skaičių kraštams, rekomenduotų Kraštų Bendruomenėms savo krašto atstovų tarpą įtraukti ir Krašto LJS Valdybos pirmininką arba jo atstovą pagal to krašto rinkimų tvarką.

Sporto reikalai

1. Seimas sveikina Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos, ir Australijos Sporto Sąjungos ryžtą įsijungti į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir tapti organine PLB dalimi.

2. Seimas nutaria, kad PLB Valdyba kooptuotų vieną narį specialiai sporto reikalams ir rekomenduoja, kad Kraštų ir apylinkių valdybos padarytų tą pat.

3. Seimas skatina sportuojantį jaunimą stiprinti visose sportinio veikimo srityse darbštumą ir pilniau įsijungti į bendrą kultūrinį ir tautinį išeivijos gyvenimą, o per sportą palaikyti ryšius ne vien tik tarp įvairių kartų, bet ir tarp atskirų kraštų lietubių siekiant įgyvendinti sportinio solidarumo ir asmens auklėjimosi pradus, grindžiant taurių lietuvišku elgesių.

PLB Valdybos lėšos

1. Kraštų Bendruomenių Valdybos yra prašomos per savo padalinius ruošti Vasario 16 minėjimus, jų metu telkti lėšas Lietuvos laisvinimui ir lietuvybės išlaikymui pagal aukotojo valią ir bent trečdalį šių lėšų skirti PLB Valdybai.

2. Visos Kraštų Valdybos raginamos sumokėti PLB Valdybai ne mažiau kaip 15% tautinio solidarumo įnašų, kaip to reikalauja PLB Konstitucijos 33 paragrafas.

3. Seimas prašo JAV ir Kanados Lietuvių Fondus skirti stambesnes sumas PLB Valdybos švietimo ir kultūros darbams.

Spauda ir informacija

Lietuviška spauda yra tautinės gyvybės apreiška, ypač svarbi išeivijai.

1. Seimas, didžiai įvertindamas lietuviškos spaudos ir informmacijos svarbą, su dėkingumu prisimena laikraščius ir radijo valandėles, remiančias ir palaikančias Lietuvių Bendruomenės pastangas.

2. Retėjant spaudos bendradarbių eilėms, Seimas prašo Lietuvių Žurnalistų Sąjungą rūpintis spaudos, radio bei televizijos bendradarbių ruošimu ir kviečia jaunimą tuo domėtis.

3. Seimas ypatingai vertina PLB Valdybos leidžiamą bei visuomenės pasitikėjimą turintį "Pasaulio Lietuvį" ir ragina Kraštų Bendruomenes prisidėti prie jo išlaikymo, teikiant finansinę paramą bei telkiant prenumeratorius, o PLB Valdyba raginama, reikalui esant, dažninti jo leidimą.

4. Seimas dėkoja "Pasaulio Lietuvio" redaktoriui PLB Valdybos pirmininkui Broniui Nainiui, administratoriui Stasiui Džiugui ir redaktoriam bei administraciniam kolektyvui už "Pasaulio Lietuvio" įgerinimą ir redagavimą.

Sveikimai ir padėkos

1. Seimas nuoširdžiai dėkoja IV-tai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybai, vadovaujamai Broniaus Nainio, už tikrai didžius penkerių metų darbus.

2. Seimas dėkoja visiems jį sveikinusiems.

3. Seimas dėkoja Kraštų Valdyboms ir visiems kitiems pasaulio lietuvių darbuotojams už Tautinių Šokių bei Dainų Švenčių, Jaunimo Kongresų, Mokslo ir Kūrybos simpozinų, Teatrų Festivalių ir kitų renginių organizavimą ir už dirbamą bendruomeninį darbą.

4. Seimas dėkoja visiems mokytojams, chorams ir jų vėdėjams, tautinių šokių grupių vadovams ir šokėjams, vaidintojų trupėms, visų jaunimo organizacijų vadovams ir nariams, muzikos bei kanklių rateliams, spaudai, radio valandėlėms, televizijai, menininkams, rašytojams ir kitiems lietuvių mokslo ir kultūros kūrėjams bei visų lietuviškų darbų rėmėjams.

5. Seimas sveikina gausią, šešiuose laisvuose kraštuose veikiančią Lietuvių Skautų Sąjungą 60-ties metų sukakties proga, jų surengtą VI-tąją Tautinę Stovyklą Australijoje ir būsimąją JAV.

6. Seimas sveikina JAV Lietuvių Bendruomenę, ryžtingai įsijungusią į Lietuvos laisvinimo darbus, ir už sėkmingą lėšų telkimą tiems darbams remti.

7. Seimas dėkoja Australijos Lietuvių Bendruomenei už sėkmingas pastangas atšaukti Lietuvos pripažinimą Sovietų Sąjungai.

8. Seimas sveikina Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirmininką Stasį Barzduką ir linki jam sveikatos.

9. Seimas sveikina dailininką Adomą Varną jo 100 metų amžiaus sukakties proga.

10. Seimas dėkoja Juozui Kapočiui ir jo bendradarbiams už 36 tomų lietuviškos ir 6 tomų angliškos Lietuvių Enciklopedijos išleidimą.

11. Seimas dėkoja Pasaulio Lietuvių Dienų rengėjams, suruošusiems Pasaulio Lietuvių Sporto žeidynes, V-ją Kanados ir JAV Dainų šventę, šį V-jį PLB Seimą, o ypač Pasaulio Lietuvių Dainų Komiteto pirm. Jonui Simanavičiui, Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių komiteto pirm. Pranui Berneckui, V-ios Kanados ir JAV Dainų šventės vadovui Vaclovu Varikaičiui ir V-jam PLB Seimui rengti komiteto pirm. dr. Juozui Sungailai.

12. Seimas dėkoja Kanados valdžios įstaigoms, lietuvių organizacijoms ir pavieniams asmenims, parėmusiems šiuos renginius.

13. Ypač Seimas yra dėkingas V-jo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui rengti komitetui ir visiems torontiečiams, taip šiltai vusus priėmusiems.

V-jo PLB Seimo Nutarimų Komisija
Pir-kas — Vytautas Kutkus (JAV)
Sk-rius — Jonas Urbonas (JAV)
Nariai: Valentina Bukauskaitė (Argentina)
dr. Adolfas Damušis (JAV)
Vladas Mažeika (Venecuela)
dr. Brinius Nemickas (JAV)
Vytautas Neverauskas (Australija)
prel. Pijus Ragažinskas Brazilija)
Algis Rugienius (JAV
Vytautas Skrinskas (Kanada)
Kęstutis Skotkus (Kolumbija)
Richardas Tendzegolskis (Vokietija)
Vytautas Kutkus
Pirmininkas
Jonas Urbonas
Sekretorius
1978 m. liepos 17 d.

ŽEMĖS ORAI KINTA NE GEROJON PUSĖN

Tokios vasaros dar nebuvo

LONDONAS. Tūkstančiai žmonių Anglijos salose ir visoje Europoje geresnio oro laukę-nesulaukę, grįžo namo atostogas nutraukę.

Iki šiol Europoje vasaros visai nebuvo ir per šimtą metų tokių šalčių liepos mėnesį beveik kasdien stingirančiai šalto lietaus ir drizlos dar nebuvo. Liepos mėnuo baigiasi, bet žmonės tebedreba nuo šalčių ir šalto nepaliaujamo lietaus, kurio pilnus debesis šiaurės Atlanto vėjai nebaigiamai neša nuo Islandijos. Tas pats vis je Anglijoje ir Europoje.

Britų ūkininkai po ilgos žiemos sulaukę pavasario rado žiemkenčius pasėlius puikiai sudygusius ir tikėjosi gero derliaus (bent 10 milijonų tonų javų), bet šalčiams ir lietui kelinta savaitė nesibaigiant, jų viltys neišsipildė ir jei orai greit neatšils, pasėliai laukuose pradės pūti. Norfolke po 16 dienų nepaliaujamų liūčių braškės pradėjo pūti.

Meterologai nenumato oro pagerėjimo artimiausiomis dienomis. Horoskopai prietaringus anglus gąsdina, kad toks oras visoje Anglijoje laikysis iki rugpiūčio mėnesio ir kad iki tol anglai saulės negaus pamatyti, o temperatūra iki to laiko nepakils aukščiau 20 laipsnių Celsijaus.

Saulėtoje Ispanijoje saulės šią "vasarą" dar niekas nematė, nes nuo Barcelonos iki Malagos dangus apsiniaukęs ir temperatūra visą laiką žemiau 22 laipsnių C.

Žiniomis iš Jugoslavijos, įvairiose vietose pasnigo, o Adriatikos paplūdimiais prisnigo 5 cm. sniego danga, visoje Jugoslavijoje kaip Anglijoje lietus ir šalčiai. Slovenijoje tiek prisnigo, kad sportininkai išėjo slidinėti.

J. Pr.

VANDALIZMAS NE LIGA, BET PASILEIDIMAS

ČIKAGA. — Policija praneša, kad Midway oroporte vandalai padarė daug nuostolių, sužaldami tuzinus ten laikomų lengvųjų lėktuvų.

Investigatoriaus John Kowalski apskaičiavimu, nuostoliai lėktuvams siekia $60.000.

Vieniems lėktuvams sulaužyti propeleriai, kitiems subadyti gazolino tankai. Vandalizmas padarytas pirmadienį, o tik antradienį pastebėtas.

PAGNAIBYTI MERGAITĘ, NESKAITOMA NUSIKALTIMU

FERRARA, Italija. — Teisėjas Guido Cavallo nusprendė, kad patašnoti savo draugei merginai per užpakalį (pattng on the behind) nėra kriminalas.

Francesco Curti, 26, suareštavęs policininkas teisme liudijo, kad Curtis atsisveikindamas ją pakartotinai gnaibė, tuo būdu viešoje ivetoje padarė nepadorų aktą.

Pats teisiamasis Curtis, jo įgnybtoji ir dar viena mergina tvirtino, liudydamos, kad tai nebuvo gnaibymas, o buvo malonybinis patapšnojimas per užpakalį šeštadienio vakare ant merginos šeimos laiptų, ją palydėjus iš pikniko.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 142 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. — $3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik — $3.00
Minkštais viršeliais tik — $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS.
Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik — $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Great American Dream Machine.

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before. You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank. Before you know it, your American dream will be a reality.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years, 10 months (4½% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen, or destroyed. When needed they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.
Now Bonds mature in less than six years.

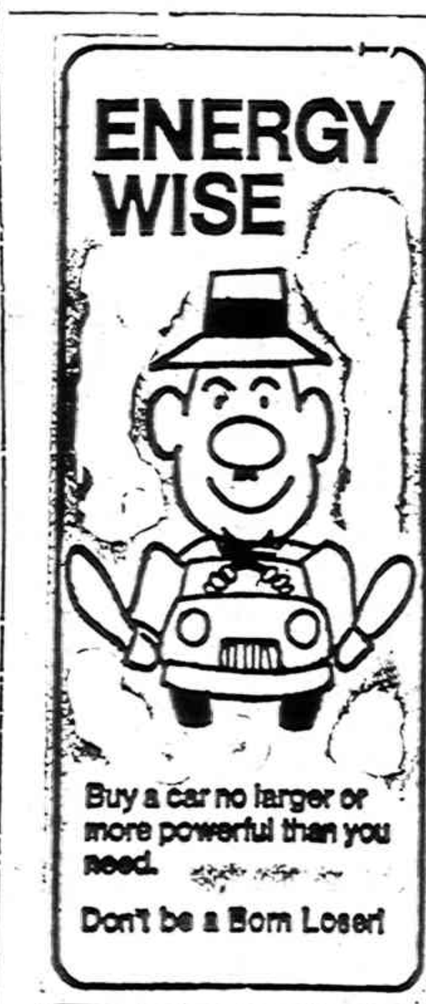

Rx for your child's safety

Walking to the school bus, to the playground, to a friend's house, to the store — those are common experiences among school-aged children. However, walking without the proper knowledge of pedestrian safety often leads to needless childhood injuries and fatalities, warns Dr. Albert H. Domm, child safety specialist and formermedical director of the Prudential Insurance Co.

Here are some basic rules which Dr. Domm urges parents to impress on their children:

Dr. Albert H. Domm

Walk only on the sidewalk; where there is no sidewalk stay on the left side of the road facing the oncoming traffic; cross the street in marked crosswalks: look left, then right before leaving the curb, making sure the way is clear. Finally, watch for turning cars and walk quickly when crossing.

According to Dr. Domm, children should wait for the school bus on the curb or in the safety zone, not in the roadway. If discharged from the bus in mid-street, they should walk in the safety zone to the crosswalk and then directly to the curb. When crossing to the opposite side of the street, they should wait until the bus has moved on, rather than risk being caught in the flow of traffic.

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7¾%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy.

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
trims mėnesiams	$10.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Kitose JAV vietose:

metams	$30.00
pusei metų	$16.00
trims mėnesiams	$ 9.00
vienam menesiui	$ 3.00

Kanadoje:

metams	$33.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 3.50

Užsieniuose:

metams	$34.00
pusei metų	$18.00
vienam mėnesiui	$ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Apgaudinėja nemokytus inteligentus

Bostone gyvena ir dirba vienas ponas, kuris vadinasi Donatas Šatas, įtakingas barzdukinės Bendruomenės pareigūnas Jam pavyko praeitais metais suorganizuoti Amerikos daktarų ir inžinierių ekskursiją į rusų pavergtą Lietuvą. Ta ekskursija praskambėjo po visą Ameriką. Ekskursantai buvo patenkinti, kad okupanto pakalikai vis dėlto juos priėmė ne kaip paprastus Amerikos lietuvius, bet kaip privilegijuotus turistus, turinčius teisę pamatyti daugiau negu paprasti turistai. Paprasti penkių dienų turistai "Gintaro" viešbutyje pasimato su savo giminėmis — ir baigta. Tuo tarpu Šato nugabenti daktarai bei inžinieriai turi teisę ilgiau pabūti pavergtoje Lietuvoje ir jiems leidžiama pasimatyti su vienu kitu profesionalu, tuo tarpu kai paprastiems žmonėms jokių pasimatymų su kitais lietuviai neleidžia. Okupantas draudžia nuvažiavusiems užmegsti kokius kontaktus su ne giminėmis, bet dar labiau seka Lietuvoje gyvenančius mūsų tautiečius, kad jie nesusitiktų ir neturėtų progos pasakyti amerikiečiams kelis neoficialius dalykus.

Donatas Šatas, kaip atrodo, yra iš anksto susiuostęs su gen Pranu Petroniu, Maskvoje sudarytos "Rodinos" lietuvišku skyrium — "Tėviškė". Paprasti ekskursantai privalo prisilaikyti visiems turistams nustatytų taisyklių, tuo tarpu Petronis gali tas taisykles pakeisti ir leisti įvažiavusiems nustatytų taisyklių nesilaikyti. Pusantro tūkstančio dolerių išleidusiems lietuviams rusai leidžia pabūti Lietuvoje tiktai penkias dienas, tuo tarpu Petronio patarnavimais besinaudojantieji turistai leidžiami pabūti pavergtoje Lietuvoje net dešimt dienų. Kodėl vieniems duodamos didelės privilegijos, o kiti jų negauna. Dalykas labai paprastas: kas tampa "Darbininkų Susivienijimo nariu", tai tam duodamos Petronio išrašytos privilegijos. Kas užsisako pačių komunistų neskaitomą "Laisvę", tai taip pat gauna Petronio dalinamas privilegijas. Bet vien tik užsisakymo neužtenka. Reikia pasižadėti būti komunistų kontroliuojamo susivienijimo nariu ar pasižadėti nuolat skaityti "Laisvę". Kas savo pasižadėjimą nutraukia, tai taip lengvai jų nepaleidžia, jie suranda ir kitan miestan išvažiavusį ir "velniui dūšią" jau pardavusį lietuvį. Reikia neužmiršti, kad rusai turi gana gerai organizuotą žmonių pavardžių ir judėjimo sistemą.

Lietuvon nuvažiavę paprasti turistai Lietuvą geriau pažįsta, negu nuvažiavę vadinami inteligentai. Paprasti žmonės pasimato tiktai su savo artimaisiais. Jie užgirsta žinias, širdies skausmą ir džiaugsmą, jeigu toks pasitaiko, iš paprastų lietuvių. Jie gauna tikslias ir tikras žinias apie gyvenimą dabartinėje Lietuvoje. Tuo tarpu Petronio privilegijas gaunantieji inteligentai tikros Lietuvos neužgirs ir nepamatys ,nes jiems bus teikiama informacija jau apmokytų specialistų. Iki šio meto tokiais specialistais buvo tiktai Petronis su artimiausiais bendradarbiais o dabar dirbtinas informacijas gauna kiekvienas profesorius, chemikas, namų statytojas pirma, negu jis gauna privilegiją susitikti su nuvažiavusiais daktarais bei inžinieriais. Amerikos aukštesnes mokyklas baigusieji lietuviai komunistų nepažįsta. Jie vadovaujasi tais pačiais kriterijais, kokius pažino Amerikos kolegijose, tuo tarpu pačioje Rusijoje ir rusų okupuotuose kraštuose galioja du kriterijai. Vienas kriterijus santykiuojant su užsieniečiais, o antras kriterijus su šiandieninio gyvenimo kasdienybe.

Norėdamas nusakyti skirtumus tarp pirmosios "inteligentų" ekskursijos į pavergtą Lietuvą ir šiais metais su organizuotos buvo didelis skirtumas. Ekskursijos pabaigoje Donatas Šatas šitaip viską bando aiškinti:

"Antroji mūsų išvyka į Lietuvą yra pirmosios, o profesinių kontaktų ieškojimo ir kontaktų su tėvų kraštu tęsinys. be abejo, žingsnis į priekį. Aš sakyčiau, ši išvyka buvo šiek tiek skirtinga, žymiai dalykiškesnė. Skaitėme šešias paskaitas — pranešimus Lietuvos mokslinėse įstaigose, būtent: Mokslų Akademijoje, Chemijos ir chemijos technologijos institute, trys pasikalbėjimai vyko politechnikos institute ir viena paskaita Medicinos institute, paskaitą skaitė daktarė N. Remeikienė Medicinos institute, o daktaras B. Jaselskis, daktaras K. Keblys, aš kitose mokslo įstaigose. Tai ir daro šią mūsų išvyka skirtingesne ir dalykiškesne". (Gimtasis kraštas, 1978 liepos 13 d., 4 psl.).

Nuvažiavusieji daktarai darė pavergtos Lietuvos mokslininkmas pranešimus. Jeigu jų pranešimų būtų pasiklausę vien tik lietuviai mokslininkai, tai niekas nieko prieš tokius pranešimus negalėtų pasakyti. Bet turint galvoje, kad rusas savo nosį įkiša į kiekvieną pranešimą iš užsienio, tai reikia manyti, kad rusui yra žinomi visi pranešimai, kuriuos nuvažiavę inteligentai padarė. Amerikoje zujanti sovietų šnipai turi būti labai apdairūs, kad prieitų prie svarbesnių chemijos farmulių, tuo tarpu nuvažiavusieji mūsų inteligentai rusų priežiuroje dirbantiems chemikams patys išpasakoja pačius naujausius dalykus ir Amerikos mokslo atsiekimus.

Tame pačiame Gimtojo krašto numeryje Šatas pasakoja, kaip jis pakėlė vietinę mokslo akademiją ir kitas mokslo įstaigas. Jis tvirtina, kad "pas jus mokslas , be abejo, pastatytas gana aukštai. Bet čia ne aukštumo ar neaukštumo klausimas, o tai, kad į tuos pačius dalykus galima pažiūrėti iš kitos perspektyvos". Kokia ta antroji perspektyva — ekskursijų organizatorius taip ir nepasako.

Jeigu sovietų mokslininkai nebūtų taip terorizuojami, kaip juos terorizuoja saugumiečiai, tai tada pasikalbėjimai ir pranešimai galėtų turėti vieną perspektyvą. Amerikon atvyksta britų, vokiečių ir olandų mokslininkai, kurie laisvai dalinasi pačiomis naujausiomis žiniomis. Bet sovietų mokslininko padėtis yra visai kitokia. Sovietų mokslininkas iš viso neišleidžiamas užsienin, kad jis negalėtų pasakyti užsieniečiams kelių paslapčių. Dabar pasakojama, kad sovietų saugumas bijo, jog jis nepasakytų, kiek atsilikę yra sovietų mokslininkai. Vargas tam mokslininkui, kuris prasitartų žodį kitą apie šias "valstybines paslaptis". Rusams nėra nieko malonesnio išklausyti atvažiavusius Amerikos mokslininkus, kurie ruošia specialius pranešimus apie Amerikos pažangą bet kurioje mokslo šakoje.

Ką Šatas ir jo vadovaujamieji inteligentai pranešinėjo rusų prižiūrimuose institutuose, jis mielai pasakoja, bet ką nuvažiavusieji patyrė apie rusų pevergtus ir komunistų išnaudojamus lietuvius, jis nieko nerašo. Būtų buvę įdomu patirti, kaip jų sutiktį lietuviai gyvena. Jeigu Petronis leido Šato ekskursantams nuvykti į kaimą, tai koki įspūdį tas kaimas jiems padarė? Ar žmonės šiandien geriau apsirengę, negu jie buvo prieš sovietų karo jėgų invaziją, ar jie geriau pavalgę ir sveikesni? Bet svarbiausia, kaip tie žemės vergai, šimtmečius dirbusieji sau, o dabar dirbantieji rusams, jaučiasi? Kokios jų perspektyvos ateičiai? Ar nuvažiavusieji galėjo laisvai su kolchozų vergais kalbėtis, ar ir ten visą laiką sukinėjosi žvalgybininko Petronio pastatytas šnipas?

Be to, Šatas ir kiti jo įtikinti inteligentai, nepagalvoja, kokį įspūdį jų kelionės ir pranešinėjimai padarys Amerikai? Jeigu mokslas ten jau toks aukštas, tai ar kartais amerikiečiai nepaklaus, ko jūs čia mokotės? Ar važinėjimai ir tokie pareiškimai, kokius padarė Šatas, neprivers amerikiečius pagalvoti, ko tie lietuviai stengiasi ištrūkti iš pavergtos Lietuvos, jei jų inteligentija taip šiltai pranešinėja apie mokslo įstaigas ir gyvenimą.

Ką lietuviškoji inteligentija iš Vilniaus gero parsiveža, Keblys jau parodė. Amerikos ateitininkams jis nurengė tokį "Striptyzą", kad padoriam žmogui ir pasakyti gėda. Pirmos kelionės metu jis parvežė tėvui Bagdonavičiui brevijoriu, o ką jis dabar parveš — tik ateityje pamatysime.

Trimituotojas

Sovietų Jaunimas pritrenkė Kremlių

Per daugiau kaip 60 metų nepagamino "sovietų žmogaus"

MASKVA. — Sovietų Sąjungos ne vien" ideologus", bet ir Kremliaus bosus apima kaskart liūdnenis nujautimas, kad jaunoji priaugačioji karta išmes į mėšlyną "marksizmo-leninizmo" mokslą, ką iškalbingai rodo sovietų jaunimas, kuris nebe tik stengiasi nepaisyti kumunizmo dogmų, bet atvirai rodo savo nemeilę visai komunistinei santvarkai. O tiek ašarų, prakaito ir kraujo išlieta per 60 metų besižengiant žūtbūt padirbt "naują sovietinį žmogų", kuris nebeturėtų godumo ir savimeilės ir nesiektų karjeros. Priešingai, sovietinėje bendruomenėje pastebimas jaunimo maištingas neklusnumas (rebellion).

Vakariečiams Maskvoje matyti ilgais plaukais apžėlusius "kutvelas," girdėti plokštelių (pop) "muziką", ir stebėti pamėgdžiojant svetimas madas ir neapykantą 'kultūros klubams', visa tai reiškia individualizmo kilimą ir komunstų kontrolės smukimą. Buvę Maskvoje turėjo progą matyti sovietų prieauglio problemą, su gerosiomis ir blogomis pusėmis, sekiojimą Vakarų standartų, yra rimta problema, kuri tebedidėja.

Vandalizmas, žinoma, raudonas, pasirodo nieko neblogesnis už Vakarų, ir vis tebeplinta, ypač cemento-asbesto dangorai žių džunglėje, kurie nejaukiu ratu lyg milžiniško kolėjimo sargybos bokštai supa sovietų sostinę iš visų pusių, Sovietų valdžia prisipažįsta išleidžianti kasmet po $400 milijonų vandalų pridarytų sužalojimų remontui bei pataisymams, žodžiu per praėjusius 5 metus vandalų pridaroma žala padaugėjo 50 nuošimčiais.

Telefonai vandalams visiškai nepakenčiami; būdelės sudaužomos, telefonų aparatai sulaužomi. Namų sienų teršimas "grafiti" šūkiais, paaukliai būriais stovinėja prie užstatų krautuvių jiems težinomais juodosios biržos tikslais.

Komunizmo pareigūnai, kurie deda pastangas nuslėpti nuo žmonių savo ideologijos prieaugliu, pradeda pripažinti, kad "problema yra".

Sovaitraštis Literaturnaja Gazeta padarė pasikabėjimus su jaunaisiais skaitytojais, kuriuos atspausdino antrašte: "Ne pilnamečiai: Pavojingųjų metų pamoka". Daugelis paauglių vienĩ į kitus panašūs, žodžiu "Nieko nepaisau". Daugumas mano draugų tokie, kaip ir aš, —jie patys nežino, ko jie nori. Daugumas skandina savo depresiją vodkoje ir muzikoje."

Vienas nepilnamečių lagerio prievaizda apie savo "auklėtinius" pasakė: "Daugumos jų labai primityvus nusistatymas ir visiška atsakomybės jausmo stoka. Jie dėl savo kriminalo visiškai nesijaudina, bet tik bijosi būti pagauti"... J. Pr.

Juozas Kapačinskas

Spaudos baruose

(Tęsinys)

Minėjau, jog žinias paruošia redakcijoje dirbantieji žmonės. Paruoštos žinios, nukeliauja į rinkyklą ir patenka pas raidžių rinkėją — linotipininką. Gavęs žinią, rinkėjas sėda prie labai sudėtingos mašinos, vadinamos linotipu. Pasideda prieš save gautą lapą žinių ir savo mikliais pirštais parenka, spaudo atatinkamus klavišus — raides. Linotipe įstatyta metalo plokštė, vadinama matrika, surikiuoja raides į išanksto nustatytą ilgio eilutę. Paskui matrikos surinktos raidės, nuslenka linotipo kairėn pusėn ir nusileidžia į švino tirpinimo katiliuką, švino skiedinį liejimo formoje. Po tos procedūros, iškrenta vientisinė švininių raidžių eilutė. Linotipininkas, tarsi genys, pirštais kalendamas, gamina švinines eilutes. Vėliau rinkėjas šias eilutes surenka ir sudeda į atatinkamus lovelius, vadinamas geldomis. Perbraukiama per juos juodu dažų voleliu ir uždėjus pipieriaus lapą, perritama sunkesniu volu. Šitaip atspaudžiama ant popieriaus surinktų eilučių nuotrauka, kurią spoustuvininkai vadina pirmoju atspaudu. Toliau ši nuotrauka keliauja į redakciją ir ją atidžiai skaito korektorius. Korektoriumi gali būti specialus asmuo arba gali korektūras taisyti redaktorius.

Korektoriaus darbas yra labai nedėkingas, varginantis, reikalaujantis nuolat įtempto dėmesio ir labai nuobodus, nes kartais priseina tą patį surinktą tekstą skaityti po kelis kartus. Be to, jo darbas tarp skaitytojų ir raidžių rinkėjų — linotipininkų. Skaitytojai nemėgsta laikraščio, kada klaidos akis bado, o linotipininkai nemėgsta savo klaidų taisyti ir taiso labai nenoriai, ypač kai jos mažos, laiko tai nesvarbiu dalyku ir nenorom sutinka su korektoriaus pataisymais. Dažnai pasitaiko, kad ištaisius klaidas ir išliejus — surinkus naujas eilutes, vėl pasitaiko klaidų, ar tai dėl rinkėjo, o kartais ir dėl korektoriaus neatidumo. O kai išeina laikraštis, dažnai tenka raudonuoti visiems — atsiprašinėti dėl neapsžiūrėjimo, dėl atidumo, stokos skaitant korektūras ir iš leidžiant laikraštį.

Laikraščio laužymas

Nuo metalo rinkinio tvarkingo sudėjimo į puslapius, gerokai priklauso išviršinė laikrašuio išvaizda. Didelė pagarba puslapio techniniam laužytojui. Geras puslapio laužinys reikalauja atidaus dėmesio, o taip pat kruopštaus ir sumaningo, meniško straipsnių bei nuotraukų išdėstymo. Puošnumo vaidmenį atlieka antraščių parinkimas, joms redaktoriai dažnai panaudoja skirtingus šriftus, tai į laikraštį įneša įvairumo, išstumia iš puslapių monotoniją. Antraštė turi du uždavinius: nusakyti teisingai po ja spausdinamo straipsnio esm ir antra, sudominti ir patraukti skaitytoją tą žinią perskaityti. Geras laikraščio laužytojas, gražiai suplanavęs straipsnių bei nuotraukų išdėstymą į puslapius, nesugrūsdamas ar suspausdamas jų, laikraščio puslapius daro estetiškai pasigėrėtinais, — savaime tai patraukia skaitytojo akį, o tuo pačiu suintertsuoja laikraštį skaityt. Ir nepatyręs spaustuvės paslapčių gali pastebėti, kada į puslapį straipsniai tik betkaip sumetami.

Laužant puslapius irgi reikia įgudimo. Norint viską darniai atlikti, kartais dėlioji tas švinines eilutes į skiltis, vienaip ir antraip, o jos į užbrėžtus ruožus — skilts ne telpa, lyg skiltys būtų staiga sumažėjusios ar susitraukusios. Dažnai tenka gerokai pavargti, kol randi išeitį. Llaikraščio laužymo planuotojui reikia geroko patyrimo, geros orentacijos, patiektą medžiagą sumaniai išdėstyti, kad gautų patrauklų puslapį.

Nuotrauka

Paskutiniame dešimtmetyje spaudos technika pasiekė didelių laimėjimų. Sudaryt laikaščių puslapius iš suinktų švino eilučių nebereikia, dabar straipsniai atspausdinti mašinėle klijuojami į puslapius ir vėliau nufotografuojami. Šis spausdinimo būdas vadinasi ofsetu. Jau ir lietuvių, kai kurie leidžiami laikraščiai yra perėję prie ofsetinio spausdinimo būdo ir ankstyvesni spaustuvių įrengimai mažiau vartojami.

SPAUSDINIMO PROCESAS

Kai viskas būna sudėta — sulaužytos metalinės plokštės dedamos į rotacinę mašiną — presą. Ši mašina susideda iš didžiulio volo ir daugybės mažesnių volelių. Mašinos gale vyniojasi didelis popieriaus ritinys. Mašinistui spustelėjus mygtuką sujuda, sudunda mašina, pradeda suktis volai, o tarp jų vyniojasi popierius. Prasideda spausdinimo procesas ir iš besisukančių rotacinės mašinos volų paplūsta ilga eilė lapų ir išeina nauji laikraščio egzemplioriai, jau sulankstyti ir suguldomi gretomis.

NUOTRAUKA

Pirmuosius laikraščio egzempliorius pasitinka redaktorius, ar jo paskirtas žmogus, tikrinąs laikraščio puslapius labai atidžiai perskaityti, patikrintu galutinai. Taip po ilgos eilės atliktų darbų ir pastangų tai, kas mūsų atlikta — įsikūnija apčiuopiamo laikraščio pavidalu.

Toliau seka laikraščio ekspedicija, čia skubėti miklios rankos turi paskirstyti adresatams, pagal tam tikras vietoves, valstybes ir sukrovus į maišus spauda vežama į centrinį paštą. O, iš čia visokiomis susisiekimo priemonėmis keliauja pas skaitytojus.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Special. pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvį kailininką Chicagoje

NORMANĄ BURŠTEINĄ
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

VORAI PAMĖGO REZIDENCIJAS

ČIKAGA. — Chicago Tribune penkių skilčių antrašte paskelbė žinią, kad milijonai vorų mėgina persikelti į Čikagos ekspensyvius apartmentus pirmaeiliuose paežer. dangoraižiuose. Juos nuo ežero pusės atneša vėjai ir vorai, nieko nelaukdami, savo tinklus paspendę pradeda muselių medžioklę.

Bet vorai tuo nesitenkina. Jie su visais tinklais persidangina į miegamuosius,tikėdamiesi ten daugiau muselių rasti. Kad su vorais ju kai maži, matyti iš Lake Point Tower 70 aukštų dangoraižio generalmanagerio Ronald Wert pranešimo. Tower administracija turi nuosavus visus įrankius langams plauti, bet 11 tūkstančių langų apvalyti nuo vorų išmatų dar reikia $5,000 išleisti.

Brangsta morgičiai

Čikaga. — Paskolos namams pirkti vėl kiek pabrango. Už paskolas kaikurie bankeliai jau pradėjo imti 10 1/2 procento.

— Daugumas vokiečių kanclerį Schmidtą skaito pačiu geriausiu Vokietijos kancleriu.

— Taragonos policijos vadas praneša, kad dujų sprogimo metu atpažintas 101 lavonas. Dar yra dingusių žmonių, išvežiotų po kelias ligonines.

Didėja žemės alyvos suvartojimas

Ekonominio bendradarbiavimo organizacija OECD skelbia, kad žemės alyvos suvartojimas žymiai padidėjęs. Šių metų pirmame ketvirtyje žemės alyvos buvo suvartota 448,6 milijonai tonų. Ekonominiai organizaciјai su būstine Paryžiuje priklauso 24 valstybės, kurių tarpe žemės alyvos suvartojimas daugiausiai padidėjo Vakarų Vokietijoje — 9,4%, Prancūzijoje — 6,7% ir JA Valstybėse — 5,2%. Japonijoje žemės alyvos suvartojimas padidėjo tik 1.5%.

Žemės alyva Atlanto pakraščiais

Texaco bendrovė praneša, kad JA Valstybių pakraščiais Baltimore, gręžiant skyles į Atlanto dugną, tuo tarpu užtikta tik vandenilio su nglimi junginys a— hydrocarbonas, kas rodo, kad gali būti užtinkta žemės alyvos ir dujų. Tačiau, pasak Texaco bendrovės, reikia daugiau ir gilesnių gręžinių, kad galima būtų ką nors tikslesnio pasakyti. Esą kai tik bus užtikta alyva, tuojau bus pranešta visai Amerikai.

"NAUJIENOS KIEKVIENO DRAUGAS IR BIČIULIS"

Rusų okupuoto Vilniaus vaizdas

Sovietų karininkai pasidarė brakonieriais

Sovietų imperijos karininkai užsiiminėja barkonieriaus darbais. Jie skraidydami virš Sibiro miškų helikopteriais, automatais išaudo visus gyvius, kas tik, pasimaišo jų akyse. Ypačiai labai nukenčia beužsilikę reti žvėrys: vieną ragą turįs ožys, Indijos tigras, sibirinės meškos ir visi kiti.

Manoma, kad armijos karininkai brakoneriaudami žudo gyvius, pritarian vietos komunistų partijai.

Antrą kartą suėmė vagišių

Čikaga. — Neperseniausiai iš kalėjimo išleistas vagišius J. E. Davis, turįs vos 20 metų amžiaus, vėl policijos suimtas. Paleistas iš kalėjimo, jis spėjo padaryti bent 10 stipresnių apiplėšimų ir kitų smulkesnių vagysčių bei sukčiavimų. Vagysčių ir apiplėšimų daugiau Davis yra pridaręs šiaurės vakarinėje Čikagos pusėje, Park Ridge priemiesčio turtingųjų rajone.

Jį policija suėmė, kai padaręs apiplėšimą, pavogė automobilį į namus parvažiuoti. Jo namuose 2425 W. Jackson gatvėje, rasta iš policininko pavogtas ginklas ir daug kitų vogtų daiktų.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Bet Dievas, kuris yra turtingas gailestingumu, dėl begalinės savo meilės, kuria jis mus mylėjo, kai mes buvome mirę nuodėmėse, atgaivino mus drauge su Kristumi". Jono 5:14-16.

Kaip labai didi ir stebėtina šita Dievo ir Kristaus meilė. Atrodo negalima pasiekti jos aukštumą ir gilumą, ilgumą ir platumą. Kurie priėmė Viešpatį kaip savo Atpirkėją ir padarė sandorą su juo pašvęsdami jam visa, ką jie turi, tie gavo jo palaiminimus. Kuomet juos trukdo kūno silpnybės arba kitų pasipriešinimas, jie turi atsiminti didžiąją mūsų dangiškojo Tėvo meilę ir jo Sūnaus meilę, kuria jis mylėjo nusidėjėlius. Jei tik pasiliksime ištikimi ir paklusnūs jam, tai iš tikrųjų dalyvausime su Kristumi jo garbėje ir šlovėje.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

Mielam kaimynui

KLEMUI JURGELIUI,

Lietuvoje mirus jo žmonai, reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Kazimieras ir Vladas Skripkai
Sofija ir Vytautas Ripskiai

Jau kuris laikas atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoj

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleksas Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 1869-1959 metų Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina $10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, steigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 6 bažnytiniai ir 314 veikliausių žmonių biografijos. Duoti dokumentai sakalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų, ir kitų organizacijų atlikti darbai, steigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti prašomi parašyti čekį arba money orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS vardu ir pasiųsti.

1739 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie didžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 213 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beisikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTO LIETUVO. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių. 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna intumisto ir agitpropo propaganda bei utmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
[illegible] darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant [illegible] čekį ar [illegible] perlaidą.

BANKING IS EVERYBODY'S BUSINESS

Bank Trust Services--Could One Help You?

By Willis W. Alexander
Executive Vice President
American Bankers Association

Determined to make 1978 the year in which you get finances under control? Maybe what you need is some expert help.

Last year thousands of Americans found that it was to their advantage to make use of the asset management and financial planning capabilities provided by some 4,000 full service banks offering trust services.

For years these services have been popularly thought of as the exclusive domain of the well-to-do, but with the complexity of today's economy, and the relative level of affluence many Americans enjoy, more and more people are finding professional assistance valuable in providing for their own personal financial security and asset protection.

If your property value (including your home, other real estate, savings, business interests, stocks, bonds, securities, stamps, coins, antiques and life insurance) totals more than $100,000, it might be worth your while to investigate the benefits offered by these bank services. Fees charged are based on the type and level of service required. Usually they are calculated as a percentage of the assets involved.

The services provided by bank trust departments generally break down into five distinct areas — each of which is designed to meet a specific need, but which may be used in combination with any other to match your individual requirements.

The five areas of assistance are:

* Personal financial advice and counsel.
* Assistance in tax planning.
* Custodial arrangements for certain assets — for example bonds with coupons, stock certificates, gold coins and other valuables.
* Investment management services — in which the financial institution exercises designated discretion in the management of assets.
* Trust services — in which the institution actually takes title to the property, managing it for the benefit of the desired beneficiaries subject to the express directions of the person setting up the trust account.

While $100,000 in assets is a good rule of thumb for determining your need for such service, people with less have often decided that they need professional assistance and have been successfully accommodated by their local full service bank. To find out if you could benefit too, check with your banker to find out which financial institution in your area offers trust services. Then, make an appointment for professional financial advice.

It just might get your resolution off the ground.

MAKING IT BETTER FOR YOU
by
Carolyn Avelino
Hunt-Wesson Kitchens

Achieving Kitchen Efficiency

The energy crisis has made the subject of energy-saving cooking more than just idle conversation. Today's homemakers are very concerned with ways to save money in the kitchen because they have to be.

There are real ways to achieve energy-saving efficiency in the kitchen which we've experienced in the Hunt-Wesson Kitchens.

For instance, always try to match pan size with the burner. A pan that is smaller in diameter than its accompanying burner will allow heat to escape. That translates to precious energy wasted!

Remember to cut your vegetables before cooking rather than cooking them whole. This speeds the process. Legumes or dried fruits should be soaked, also, to reduce cooking time. Soaking returns them to their natural state, or consistency.

Another obvious way to lessen cooking time is to choose a relatively quick and easy to prepare main dish.

Convenience foods such as our Prima Salsa, prepared spaghetti sauce, would certainly help the cause. Simply heated thoroughly, this thick sauce tastes like it simmered all day.

Don't be afraid to experiment with new cooking methods. Oriental stir-fry cooking is not only intriguing as a change-of-pace menu idea — it is more energy efficient and nutritious than boiling or steaming. You cut food into small pieces so they cook quickly.

If you wish to cook with your oven or broiler, it is important to learn how to use them in a more efficient manner. Consider the following tips:

Always try to use a meat thermometer when roasting. This can usually prevent overcooking. Also, get in the habit of using a minute-timer for precise cooking. Do follow your recipes; they were meant as a guide.

Remember that preheating the oven is generally wasteful except for "quick-bake" items such as cookies, pizza and frozen entrees. Cut down on this habit.

Make an effort to thaw foods at least partially before cooking. Don't try to incorporate thawing time into cooking time. This is a sure energy waster.

A genuine blessing to every energy conscious homemaker may be the microwave oven. An industry study shows that by 1980, between 20-25 per cent of American households will be using them. If used exclusively instead of a conventional oven, the energy savings of a microwave oven could approach 85 per cent.

These energy-saving hints are proof that there are indeed ways to save fuel money in the kitchen. It's just another way Hunt-Wesson is working to make it better for you.

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3219 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

(Atkelta iš 2 psl.)

Rimkus Zigmas, gimęs 1912 m. balandžio 16 d. Kaune. Buvo valstybės saugumo dep-to tarnautojas. Suimtas 1940 m. spalių 11 d.:

"Visą tardymą vedė rusas tardytojas Šuliak. Jis mane spardydavo kojomis ir dažnai mušė gumine lazda. Keletą kartų buvo surakintos kojos ir rankos, paskui per pakinklius iškišdavo pagalį, pakabindavo žemyn galva ir mušdavo. Kartą buvau pastatytas po lašais ir išlaikytas tol, kol visai netekau sąmonės. Kai kada įdėdavo tarp lazdelių pirštus ir juos spausdavo. Galva buvo veržiama tam tikru lanku ir taip mušama, kad mušimo žymės tebėra ir dabar užsilikusios".

Baigdami šias ,kad ir nelabai sistemiškai sugrupuotas anketų ištraukas, turime pridėti dar kelias pastabas. Pirmiausia, kaip matyti iš pačių anketų, kankinamosios aukos nebuvo, kaip bolševikai sakė, iš buržuazinių sluoksnių. Jos apėmė visas profesijas, be lyties ir amžiaus skirtumo. Čia matome darbininkus, inteligentus, ūkininkus, moksleivius, moteris, vaikus ir senelius. Tad bolševikiškas durklas buvo taikomas visai lietuvių tautai. Ypatingas vaidmuo čia tenka ir žydams. Juos matome suėmimuose, įskundimuose, kankinant ir t.t. ir t.t.

Mums sukelia šiurpių vaizdų ne tik kankinamųjų kančios, bet ir mintis, kas buvo tie žmonės, kurie galėjo visus tuos žiaurumus įvykdyti. Kokių jausmų, kokios širdies turėjo būti enkavedistai, kurie visą tai vykdė ir darė nevirpančia ranka be mažiausios baimės, be atsakingumo ir žmoniškumo jausmo. Šie žmonės turėjo būti be širdies, be sąžinės. Jie į savo aukas turėjo žiūrėti, kaip į kokius daiktus, o ne į gyvas būtybes — žmones. Dar daugiau. Pavyzdžiai rodo, kad jiems tie kankinimai, matyti, suteikdavo ir malonumo. Ir kaip kitaip suprasti, kad, štai, išvargusiai kankinamajai aukai paduodamas į burną papirosas, o degtuku deginamos rankos. Lietuvių kalboje nėra žodžio apibūdinti enkavedistą tardytojū, tą sužvėrėjusių jausmų, robotiško išsigimimo, iškrypusios vaizduotės ir nežmoniško išauklėjimo. "pareigūną", koks galėjo būti išaugintas tik bolševikinėj santvarkoj.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandisę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJODŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premija. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratesiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede .... dol.

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ______, kuris yra naujas skaitytojas. Priede ______ dol.

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ______

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ______ dol.

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

Pavardė ir vardas ______

Adresas ______

TRUMPAI

★

— **Marija Povilaitienė** Philadelphija, Pa., platinimo vajaus proga tapo Naujienų skaitytoja, užsisakydama jas pusei metų, o jei patiks, tai prenumeratą pratęs. Naujoji mūsų skaitytoja p. M. Povilaitienė priklauso tai lietuvių moterų daugumai, kurių dėka amžių bėgyje labai sunkiose sąlygose išliko lietuvybė, lietuviškumas ir lietuvių kalba iki mūsų laikų, daugeliui nugrimstant svetimųjų jūrose. Dėkui jai už dėmesį Naujinoms ir jų platinimo vajui. Taip pat dėkui jos artimiesiems, supažindinusiems ją su Naujinomis ir turėjusiems teigiamos įtakos.

— **Edvardas Pikelis** iš Brighton Parko, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė $7 už kalendorių. P. Katie Žemgulisir Heen Lekeatas atsiuntė po du dolerius. Tos apylinkės tautietė užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašė ne skelbti. Dėkui visiems.

—**Ponia Sofija Plenys** iš Oak Lawn, Ill., pratęsdama prenumeratą, parėme Naujienų leidimą $5 auka. Julius Širka iš Beverly Hills apylinkės atsiuntė $3. N. Gabrėnas iš San Marcos, Cal., atsiuntė $2 už kalendorių. Tos valstijos tautietis užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet nei pavardės, nei ivetovės prašė neminėti. Dėkui visiems. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuviai kviečiami atkreipti į jas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir pareikšti savo asmenišką nuomonę jas užsisakant. Naujienos siunčiamas susipažinimui 2 savaies nemokamai.

— **LB (R.) Marquette Parko apylinkė paskyrė** Naujienų paramai $10 ir juos įteikė per Igną Petrauską. Dėkui valdybai ir visiems tos apylinkės nariams.

—70 **Australijos lietuvių sportininkų šeštadienį** atvyko Čikagon ir buvo pagerbti banketu Jaunimo centre. Sekmadienį jie turėjo rungtynes su Čikagos sportininkais. Šandien, liepos 24 d., 19:45 val. ryto nuo Jaunimo centro svečiai autobusu vyks apžiūrėti miestą. Antradienį, liepos 25 d., 9 bal ryto iš vyks į Michigan ežerą laiveliais. Liepos 26 d. svečiai išskrenda į Los Angeles.

— **Elizabeth A. Molis ir Jonas A. Dergentis** iš Čikagos piet vakarių baigė Northern Illinois untversitetą bakalauro laipsniais.

— **James Samoška** iš Clearing apylinkės baigė auto mecha nikų kursus Washburne amatų mokykloje.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Ateinančio sekmadienio popietės kultūringai laiką praleist, geriausia vieta bus POLONIA GROVE sode 46-ta gatvė ir Archer Ave. Ten liepos 23 d. bus atidaryta BALF'o Chicagos apskr. gegužinė, kurioje bus visokių valgių gėrimų, lošimų, spurgų virimas ir kitokių įžymybių, o šokiams gros Ramonio orkestras.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti ir įsitikinti, kad tai nemelas. K. J.

KAIP IŠVENGTI NUODĖMĖS PASĖKŲ?

Pasiklausykie šį penktadienį, liepos 21 d. "Gerosios Naujienos Lietuviams" radijo banga 1490 AM, 9:45 val. vakare. Rytoj, šeštadienį, išgirsite banga 106.3 FM 9:10 val. vakare per "Lietuvos Aidus " Kas yra jums brangiausia"?

Pareikalaukite knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai. Mūsų adresas: Lithuanian Ministries,, P.O. Box 321, Oak Lawn, Ill. 60454. (Pr.)

KAIP ATGIMTI IŠ NAUJO,

Kas yra tas naujas atgimimas? Pasiklausykite šį antradienį 3 val. 14 mn. popiet Gerosios naujienos lietuviams per Sophie Barcus radijo valandėlę ir pareikalaukite dovanai knygelę "Kaip atgimti iš naujo," šiuo adresu: Lithuanian Ministries, P.O. Box 321, Oak Lawn, IL 60454. (Pr.)

...— Kremliaus strategai planuoja griebti Vakarų aliejaus vermes Persijos ir Raudonosios jūros karo centrai aiškiai tai rodo.

— Vokiečiai apskaičiavo, kad daugiausia lėktuvų yra kelyje į Ispaniją, Partugaliją, Graikiją, Prancūziją ir Olandiją. Tų lėktuvų tiek daug, kad pavojinga skristi.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
V. VALANTINAS

"LIETUVOS AIDAI"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ,
PROGRAMOS VEDĖJA
WOPA 1490 AM Fri. at 9:30—10:00 p. m.
WLNR 106.3 FM Sat. at 8:00—10:00 p. m.
2646 W. 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Telef. — 778-5374

Juozo Šmotelio

Atsiminimų Skirsneliai

atspausdinti

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkių lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.
Chicago, Ill. 60629

— **Futbolo klubas Lituanica** ruošia tradicinį pikniką ir futbolo turnyrą liepos 29 d. nuo 11 ryto iki 11 v. vak. Marquette aikštėje, 6900 So. California. Dalyvaus Lituanica, Sparta, Lightning, Winged Bull, Rams, Green-White ir Real FC rinktinės. Programoje taip pat dalyvaus Chicagos miesto raitoji policija ir šunų dalinys, taip pat gaisrininkai. Sveikatos skyrius tikrins kraujo spaudimą.. Gros Vyt. Dargio "Vyčių orkestras, bus gėrimų ir užkandžių. Visi kviečiami. Klubo svetainė yra 2416 W. 69 St. (Pr.)

—**Varpininkų Leidinių Fondo** gegužinė įvyks ateinantį sekmadienį, liepos 23 d., Vyčių salėje ir sodelyje, 2455 W. 47 St. Pradžia 12 v. Gegužinė įvyks nors ir blogam orui esant. Programa: dainuos sol. Irena Petrauskienė, akompanuos Lidija Šleiterytė, gros Venckaus, Pranskevičiaus, Pajėdos orkestras. Bus vaišės, laimės šulinys. Kviečiami visi dalyvauti ir paremti lietuvišką tautinę - demokratinę spaudą: žurnalo "Sėjos" ir agronomo prof. dr. Jurgio Krikščiūno monografijos išleidimą. (Pr.)

— **SPECIALI 20% nuolaida už 14 karatų retėželius.** Daug įvairių puošmenų. Mokame $4 už sidabrinį dolerį. Perkame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 Co. Sacramento. Tel. 247-5018. (Pr.)

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Suauvos" išleista knyga —

Su legališkomis formomis

Knyga su formomis gaunama 'Naujienų' administracijoj Knygos kaina $3.. Su legališkomis formomis — $3.50.

Užsakymus su Money orderiu siusti: "Naujienos". 1739 S. Halsted St., Chicago Ill 60608

and PLEASE make people more careful

REAL ESTATE

Namai, žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road — Chicago, Ill. — VIrginia 7-7747

Murinis 2 butų, naujai atremontuotas. Vieną tuoj galima užimti. Geriausia vieta Brighton Parke.

2 butu 9 m. senumo 2 po 5, 3 miegami. 51 St. už Kedzie. Tik $82,500.

72 ir Campbell 1½ aukšto naujesnis murinis namas. Irengtas rusys. $65,000.

10½ akru žemės netoli Burlington, Wisconsin. Maudytis ir žuvauti labai arti. $25,000.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

IEŠKAU PIRKTI iš savininko naujasni 2 ar 3 miegamu bungalow Marquette Parko ribose. Tel. 925-2009.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DENTAL TECH. WANTED,
Dentures only. 8 yrs. exper.
Future partnership poss.
Mus be able to communicate.
521-6011. Betw. 11-5.

LAYOUT MAN
Need experienced layout man in steel plate fabrication shop. Liberal benefits. Mus speak English.
STANDARD BOILER & TANK CO., INC.
1000 West 142nd St.
Riverdale, IL 60627.
Call Al Antusid, (312) 568-7000.

PRESSMAN
Experienced A B. DICK operator wanted. Must be able to produce. Good pay for pressman. Must speak English.
5421 W. Addison
736-2966.

MAINTENANCE MEN
Immediate openings on our day shift for individual with 2-3 yrs. plant maintenance experience. You will be making both electrical (AC-DC) & mechanical repairs and trouble-shooting on production equipment. Apply in person or call 379-4070
ADOLPH PLATING
832 S. Central, Chicago

MAINTENANCE MACHINIST
LIFT TRUCK MECHANIC
Must be experienced.
WIRE DRAWER—TRAINEE
Steady full times employment.
Ecellent benefits.
Apply in person
WILSON STEEL & WIRE CO.
4840 Western Ave.
Chicago, Illinois

DRAPERY INSTALER
Dependable person needed to estimate, remove & rehang for drapery cleaning service. Life insur., hospitalization, vaca. exc. starting salary. Full time permanent position.
282-3717 for interview.

MAINTENANCE MECHANIC
Young plastics co. with tremendous growth need exp. all-around mechanic. Exc. starting pay and advancement. Hospitalization & vacation. Apply in person.
CLARK-CRANE FOAM IND.
1550 E. 97 Pl.
978-3400

RIMTAS NAMŲ PARDAVIMAS

4 VIENETŲ mūras ir garažas. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už $38,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke, aukšta kokybė, $50,000.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

LIETUVIŲ MĖGIAMOJ gamtoj netoli nuo Chicagos prie ežero didelis namas ir 3 akrai žemės. Daug gerų priestatų. Švarus oras, aplinka ir namas, tinkamas pastoviam gyvenimui. $45,000.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą,
Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikia

TOOL ROOM MACHINIST
Men experienced in lathe, mil, drills,etc., needed to make dies, jigs & fixtures for wire products company. Overtime & fixtures for wire product company. Overtime & full benefits, Phone for interview: 243-5940.
CHICAGO WIRECRAFT CO.
1534 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill. 60608.

CLEANING & LIGHT MAINTENANCE
Full time. Days.
SARATOGA APTS. ....
HOLLING MEADOWS
259-0888.

BY OWNER — NO BROKERS
2500 N. — 57 W. Qveen Anne Brk. bung. & 4 rm. in law apt. 3 bdrms., 1½ modern bths., formal dining rm. & lvg. rm. Paneled den. custon bld. kitch, w/modern appls, oak flrs & trim. walk in closets, alum. facia trim & gutters, storm & screen, 2 car grg, elec. eye, Close to schools & trans. Mid $70's.
522-0567
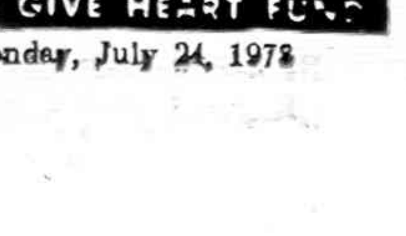
CLEANING LADY
To clean small office. Must be experiensed and reable.
CLEATIVE PRINTING CO.
5059 So. Oak Park
Chicago
586-3244